

Szociogramok

Intézmény: Állami Áruház

Csoport: Ruházati osztály

Készítette: Néző Ákos (nezo.akos@gmail.com) a szociogram.hu alkalmazásával

2015. április 9.

Tartalomjegyzék

1. Az elemzés folyamata	3
2. Szimpátia kapcsolatok	5
3. Ellenszenv kapcsolatok	6
4. Elsőbbség kapcsolatok	7
5. Hatás kapcsolatok	8

1. Az elemzés folyamata

Az elemzést végző honlapon futó programokról:

- **R** statisztikai programcsomag, amelyhez több ezer csomag ingyen hozzáférhető.
- **shiny** az interaktivitásért felelős R szervercsomag.
- **SSrat** a szociogramok rajzolását előkészítő elemző csomag.
- **XLConnect** az Excel táblákat nagyszerűen kezelő csomag.
- **knitr** az R kódok dokumentumon belüli futtatásáért felel.
- **sna** a mátrixokból megrajzolja a gráfokat.
- **Latex** ami a dokumentum külalakjáért felel.

A fenti elemek együttműködése szükséges a szociogramok előállításához. A fontosabb lépések a következők:

1. A felhasználó letölti a honlapról a mintának szánt Excel táblát és a diákoknak szánt kérdőív mintáját.
2. Felveszi a diákokkal a kérdőíveket az alábbi feltételek betartásával:
 - (a) Valamennyi diák töltsse ki a kérdőíveket.
 - (b) Lehetőség szerint mindenkit értékeljenek önmagukon kívül. (Bár ebben a rendszer meglehetősen toleráns, megbízhatóan működik mindaddig, amíg egy személyt legalább 3 társa értékelt. Ha egy személyt senki, vagy csak 1-2 személy értékelt, akkor a statisztikai próbák nem futnak le, a rendszer hibaüzenettel le fog állni.)
3. A tanár/pszichológus rögzíti a kérdőív adatait a letöltött Excel táblába, ügyelve arra, hogy a mátrix átlója üres legyen, a mátrix oszlop és sorazonosítói helyesen legyenek beírva.
4. Ezután kell feltölteni az Excel táblát a szociogram.hu megfelelő helyére.
5. Az interaktív felületen rögzítsük a kért adatokat (intézet, csoport, név, e-mail cím).
6. A csúszkákat és a füleket használva állítsuk be a gráfok optimális megjelenítését.
7. A **Szociogram letöltése** gombra kattintva, 1-2 mp alatt elkészül a testreszabott jelentés és letöltődik a felhasználó **Download** nevű mappájába. Ha Windows-t futtat és nincs átállítva ez az alapértelmezésű mappa.
8. Elemzés és értékelés következik ezután saját tempóban.
9. És végül: Az elemzés után kérem, hogy még egyszer töltsse ki a kérdőívet szociogram.hu/blog/...

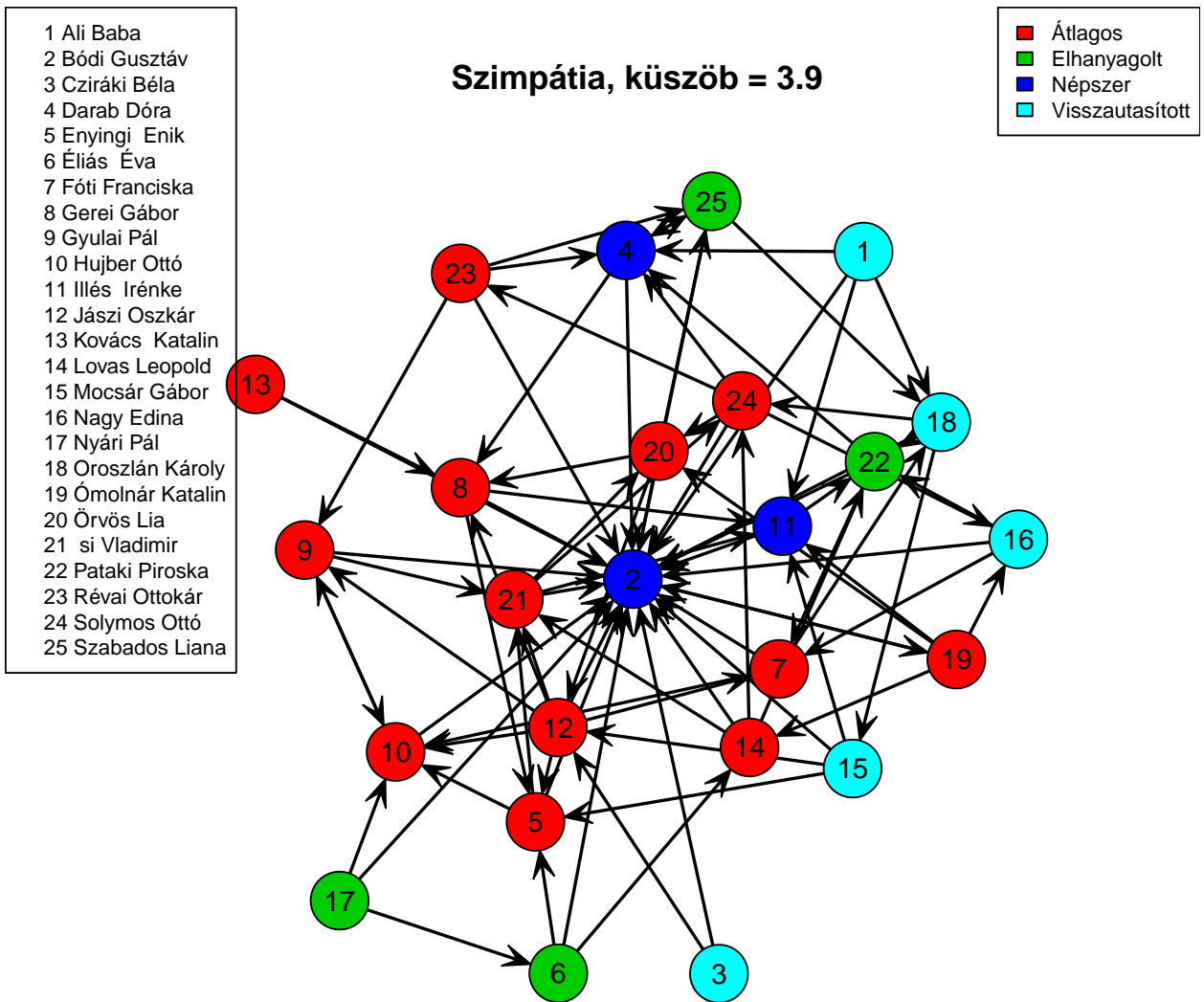
Pár szó az SSrat értékelő módszeréről: Az értékelő skálákkal és valószínűségekkel operáló szociometriai eljárást 1996-ban írták le Maassen, Akkermans és Van der Linden holland kutatók. Az SSrat programcsomag megalkotása is nekik és az érdemi programozói munkát végző Landsheer-nek köszönhetjük. A programcsomag először ellenőrzi a kapott táblázatot, inkonzisztencia vagy rossz adatok esetén leáll az értékelő folyamat. Ha a táblázat megfelel a formai követelményeknek, akkor az adatmátrixból létrehoz, négy azonos méretű mátrixot (S,A,P,I) amelyekbe a számított Szimpátia, Antipátia, Elsőbbség (eredetileg Preferencia) és a Hatás (eredetileg Impact) adatok kerülnek. Az ide kerülő értékpontokat az értékelő Likert skála átalakításával hozzák létre, először kivon az adott értékből 5-öt (a skála középpontját) pozitív értékek a szimpátiatáblába, a negatív értékek abszolút értékükkel az ellenszenv táblába kerülnek. A Preferencia táblába az eredeti érték kerül, a Hatás tábla pedig a Szimpátia és Antipátia tábla összege.

Ezután a rendszer megvizsgálja, hogy egy adott személy átlagpontja hogyan viszonyul az átlagok eloszlásához az adott táblában, majd ennek alapján elhelyezi az egyént a sociogramokban megszokott Népszerű, Visszautasított, Elhanyagolt, Ellentmondásos és Átlagos kategóriák egyikébe. Ezután a kapott táblákat az sna programcsomag dolgozza fel és rajzolja meg a gráfokat a megfelelő mátrixokból. A további számítástechnikai kérdések talán nem fontosak.

2. Szimpátia kapcsolatok

A közösségen belüli szimpátia kapcsolatok ábrája megmutatja, hogy kit tüntetnek ki a legtöbben a szimpátiájukkal (ezek az egyének a kapcsolatháló közepén találhatóak). A háló szélén található személyek kevesebb szimpátia-szavazatot kaptak. (szélsőséges esetben teljesen egyedül vannak a csoportnál kívül)

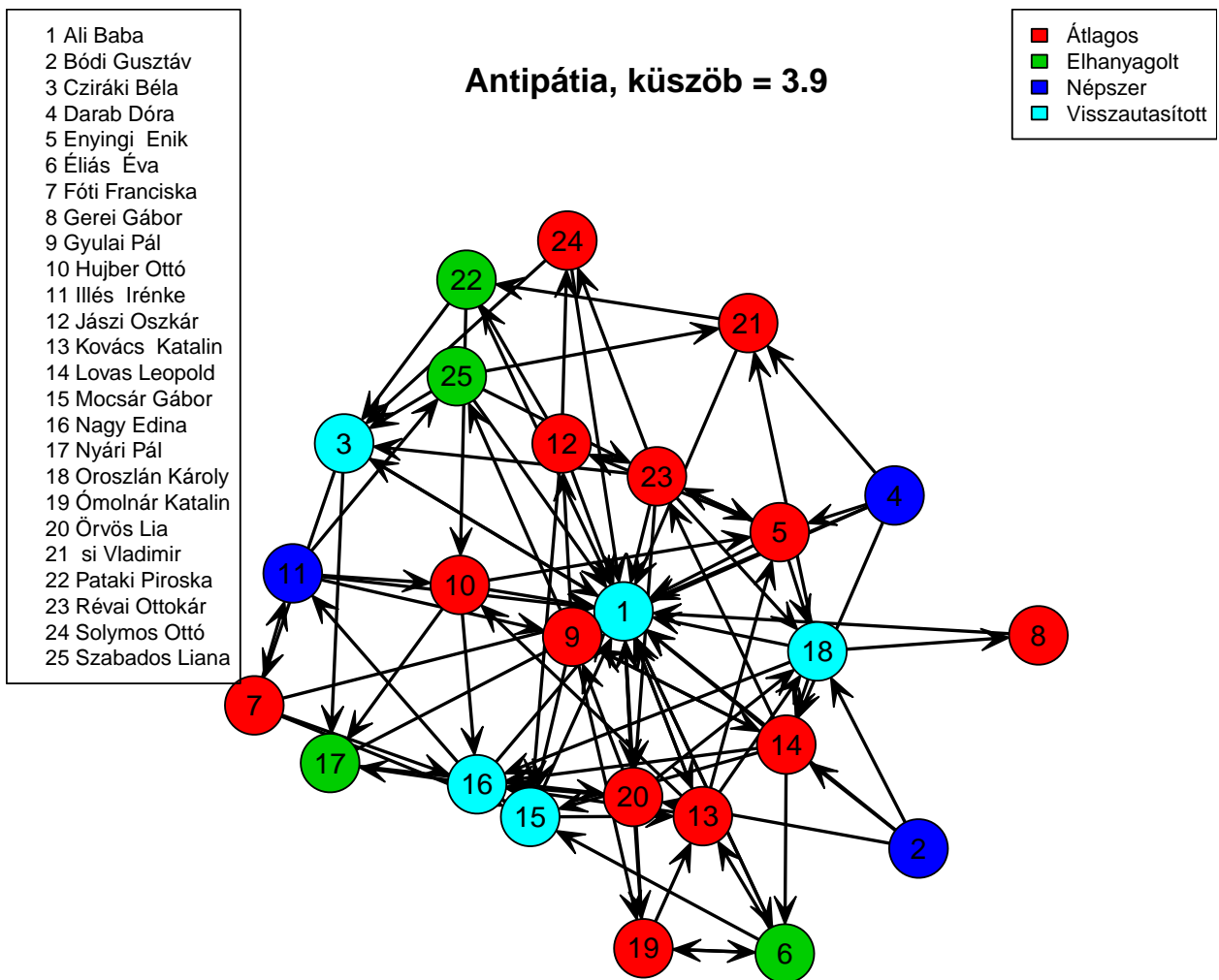
A választásokat nyilak jelzik, aki felé sok nyíl mutat azt sokan tartják szimpatikusnak. Ha a nyíl mind a két irányba mutat, akkor a személyek kölcsönösen szimpatikusnak tartják egymást.

3. Ellenszenv kapcsolatok

A közösségen belüli ellenszenv-kapcsolatok ábrája megmutatja, hogy kit kedvelnek kevésbé a csoporton belül. (ezek az egyének a kapcsolatháló közepén találhatóak). A háló szélén található személyek inkább több szimpátia-szavazatot kaptak.

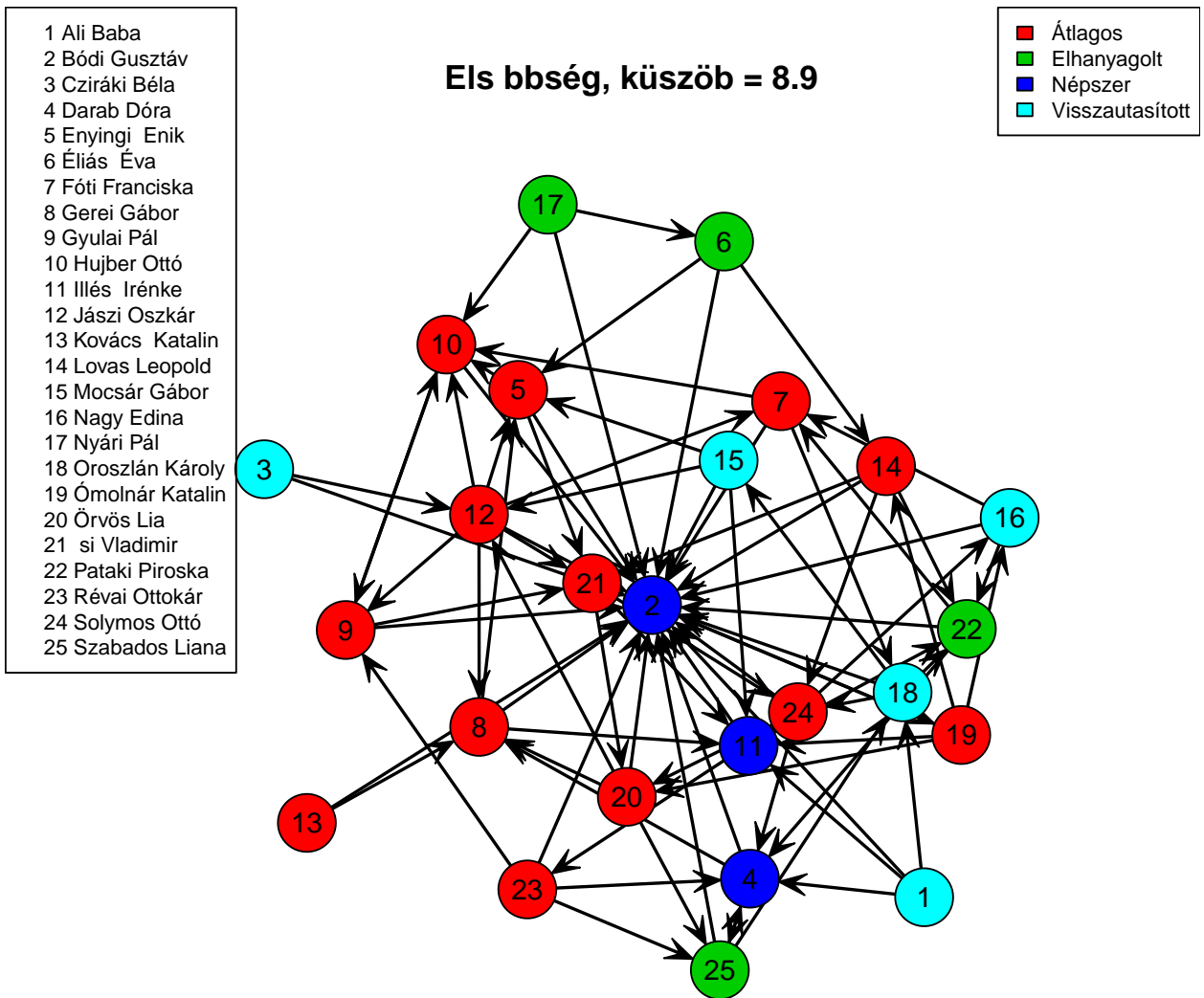
A választásokat nyilak jelzik, aki felé sok nyíl mutat azt sokan tartják kevésbé szimpatikusnak. Ha a nyíl mind a két irányba mutat, akkor a személyek kölcsönösen nem kedvelik egymást.

4. Elsőbbség kapcsolatok

A közösségen belüli Elsőbbségi (lánykori nevén Prioritás) kapcsolatok ábrája megmutatja, hogy kit tüntetnek ki a legtöbben a szimpátiájukkal (ezek az egyének a kapcsolatháló közepén találhatóak). A háló szélén található személyek eredetileg is kevesebb szimpátia-szavazatot kaptak.

A választásokat nyilak jelzik, aki felé sok nyíl mutat azt sokan tartják szimpatikusnak. Ha a nyíl mind a két irányba mutat, akkor a személyek kölcsönösen szimpatikusnak tartják egymást.

5. Hatás kapcsolatok

A közösségen belüli erőteljesebb értékeléseket mutatja meg az ábra, hogy kit tartanak "nagyon" szimpatikusnak vagy "nagyon" ellenszenvesnek. (ezek az egyének a kapcsolatháló közepén találhatóak). A háló szélén található személyeket kevesbé szélsőségesen ítélik meg a társaik.

A választásokat nyilak jelzik, aki felé sok nyíl mutat azt sokan tartják "nagynak" valamilyen szempontból. Ha a nyíl mind a két irányba mutat, akkor a személyek kölcsönösen erősen ítélik meg egymást.

